

розширюють рамки законодавчої техніки і у якійсь мірі наближують її до елементів законодавчого процесу.

Список використаних джерел:

1. Дзюбенко О. Теоретико-правове розуміння юридичної техніки відомчої нормотворчості // Юриспруденція: теорія і практика. – 2011. – № 5. – С. 2-10.
2. Костовська К. Особливості юридичної техніки актів правозастосування в діяльності ОВС // Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. – 2012. – № 4. – С. 25-31.
3. Лінецький С. Особливості законодавчого процесу: динаміка змін / С. Лінецький // Юридичний вісник України. – 1999. – № 6. – С. 2.
4. Лінецький С. Такий складний процес перетворення законопроекту на закон / С. Лінецький // Юридичний журнал. – 2003. – № 11. – С.

Свобода як основна цінність у праві

Глушенко В.В., студент Прикарпатського факультету НАВС
Науковий керівник: кандидат юридичних наук *Легін Л.М.*

Складний процес формування громадянського суспільства та правової держави в Україні, викликає потребу теоретичного дослідження феномену права у його аксіологічному прояві. Виконуючи функцію засобу організації й упорядкування суспільних відносин, право в Україні набуває особливого значення й у зв'язку з процесами євроінтеграції, входження України у світовий правовий простір. Виступаючи одним із засобів утілення у життя таких загальнолюдських цінностей як свобода, рівність, справедливість, право актуалізує розвиток теоретичної думки щодо співвідношення людини і права, держави і суспільства.

У цьому зв'язку новим змістом наповнюється одне з фундаментальних положень Конституції України, яке проголошує людину, її здоров'я і життя, честь і гідність, недоторканність і безпеку найвищою соціальною цінністю, а тому аксіологічний (ціннісний) вимір цього та інших гуманістичних положень потребує подальшого обґрунтування.

Визнання людини найвищою соціальною цінністю в Україні має спричинити оновлення її правової системи. Тому актуальність теми зумовлена формуванням права, як аксіологічного явища та розвитком таких цінностей у праві, як рівність, свобода і справедливість; необхідністю використання аксіологічного потенціалу права як основи його соціальної значущості і ефективності в умовах формування в Україні нових соціальних цінностей і становлення правової держави.

Принцип рівності всіх перед законом і судом та недопустимість встановлення певних привілеїв або обмежень у правах і обов'язках «за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, за мовними або іншими ознаками» (ст. 24 Конституції України) у відношенні свободи виступає в якості її розумної межі, однакової для всіх [1, с. 309]. Свобода повинна проявлятися у таких двох всім давно відомих аспектах:

1. «дозволено те, що не заборонено законом»;
2. «дозволено все, що прямо передбачено в законі».

Якщо суспільство і кожна людина будуть дотримуватися цих елементарних правил, то свобода буде всіх влаштовувати, не спостерігатиметься такий широкий безлад, який зараз панує у суспільстві.

Процес аксіологічного осмислення права набуває останнім часом глобального характеру. Це зумовлюється проникненням правових цінностей до

вищих рівнів загальноосвітніх ціннісних ієрархій. Водночас фундаментальні цінності людини стають базою аксіології права, утворюючи сутнісну константу юридичного простору. Однією з основоположних цінностей індивіда є потреба у свободі. Остання трансформуючись у юридично оформлену свободу, здатна подолати «відчуження» людини у сфері права. Зокрема, усунути сприйняття індивідом правових цінностей як порожніх абстракцій, а не результату особистої творчості. У логіці взаємозв'язків свободи, рівності та справедливості право виступає елементом загального блага, оскільки покликане їх забезпечити. І навпаки, загальне благо є результатом функціонування права. Ціннісні відмінності загального блага і права полягають у тому, що благо виступає як цінність-ціль, а право як цінність-засіб, який використовується для досягнення інших, більш значимих цінностей [37, с. 9].

Свобода індивіда – основний підсумок і головний критерій досягнень людської цивілізації на різних етапах її історичного становлення і розвитку. Свобода можлива лише як право, лише у правовій формі, і лише право регулює відносні поняття свободу і безлад. Проблема взаємозв'язку права і свободи є однією проблемою самовизначення людства. Розуміння права як форми зовнішнього примусу сприймає особисту свободу індивіда, як можливість правового примусу. Свавілья та порушення свободи, може розглядатися як загальний закон природи, що виявляється у взаємовідносинах суб'єктів [2].

Свобода - це здатність людини чинити відповідно до своїх бажань, інтересів і цілей на основі знання об'єктивної дійсності. Свобода - в найзагальнішому значенні, наявність можливості вибору, варіантів витоку подій. Відсутність вибору, варіантів розходження події рівносильна відсутності свободи. Свобода є одним з проявів випадковості, керованої свободою волі (навмисність волі, усвідомлена свобода) або стохастичним законом (непередбачуваність витоку події, неусвідомлена свобода). В цьому значенні, поняття «свобода» протилежно поняттю «необхідність» [3].

Свобода є фундаментальною характеристикою людського існування, оскільки свобода не те, чим володіють люди, а те, чим вони є за своєю суттю. Як універсальна характеристика людського буття, свобода стосується здатності людини обирати своє буття та керувати ним і безпосередньо пов'язана з відчуттям залежності, відчуження та відповідальності.

Список використаних джерел:

1. Донченко О. П. Свобода як всезагальний принцип права / О. П. Донченко // Проблеми філософії права. – 2005.- Том III. – С.307-311.
2. Донченко О. П. Свобода як категорія права (герменевтичний аспект) / О.П. Донченко // Актуальні проблеми держави і права: зб. наук. пр. – Одеса, 2009. № 50. – С. 45-50.
3. Донченко О. П. Свобода як категорія права / О. П. Донченко // автореф. дис. На здобуття наук. ступеня канд. юр. наук: спец. 12.00.12. – «філософія права» / О. П. Донченко. – Одеса, 2010. – 20 с.

Поняття та ознаки правотворчості

Маслій У.В., студент Прикарпатського факультету НАВС
Науковий керівник: кандидат юридичних наук *Легін Л.М.*

У час, коли політичні та економічні реформи, що проводяться в Україні, вимагають інтенсивної правотворчості, як ніколи стає зрозумілим, наскільки важливим є процес створення нормативно-правового акта, формулювання концепції майбутнього акта, створення та обговорення проекту, врахування думок та інтересів різних соціальних верств, співвідношення з іншими